Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2026/2176

29.9.2026

SKLEP SVETA (SZVP) 2026/2176

z dne 28. septembra 2026

v podporo krepitvi mehanizma generalnega sekretarja Združenih narodov za preiskovanje domnevne uporabe kemičnega in biološkega orožja (UNSGM)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti člena 28(1) in člena 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (v nadaljnjem besedilu: strategija EU), ki v poglavju III vsebuje seznam ukrepov za preprečevanje takega širjenja.

(2) Unija dejavno izvaja strategijo EU in ukrepe iz Poglavja III te strategije, zlasti ukrepe za okrepitev, izvajanje in splošno uporabo Konvencije o prepovedi biološkega in toksičnega orožja (BTWC).

(3) Strateški kompas za varnost in obrambo iz leta 2022 se nanaša na vztrajno grožnjo širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev ter izraža cilj Unije, da okrepi konkretne ukrepe v podporo ciljem razoroževanja, neširjenja orožja in nadzora nad orožjem.

(4) Svet je v okviru strategije EU v podporo BTWC sprejel skupna ukrepa 2006/184/SZVP ([1]) in 2008/858/SZVP ([2]) ter sklepe 2012/421/SZVP ([3]), (SZVP) 2016/51 ([4]), (SZVP) 2019/97 ([5]), (SZVP) 2024/349 ([6]) in (SZVP) 2025/494 ([7]). S temi skupnimi ukrepi in sklepi je Unija prispevala h krepitvi večstranskih zmogljivosti za preiskovanje domnevne uporabe biološkega orožja. Ta podpora Unije bi se morala nadaljevati.

([1]) Skupni ukrep Sveta 2006/184/SZVP z dne 27. februarja 2006 v podporo Konvenciji o biološkem in toksičnem orožju, v okviru Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 65, 7.3.2006, str. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2006/184/oj).

([2]) Skupni ukrep Sveta 2008/858/SZVP z dne 10. novembra 2008 v podporo Konvenciji o biološkem in toksičnem orožju (BTWC) v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 302, 13.11.2008, str. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/858/oj).

([3]) Sklep Sveta 2012/421/SZVP z dne 23. julija 2012 v podporo Konvenciji o biološkem in toksičnem orožju (BTWC) v okviru Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 196, 24.7.2012, str. 61, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/421/oj).

([4]) Sklep Sveta (SZVP) 2016/51 z dne 18. januarja 2016 v podporo Konvenciji o biološkem in toksičnem orožju (BTWC) v okviru strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 12, 19.1.2016, str. 50, ELI: http://data. europa.eu/eli/dec/2016/51/oj).

([5]) Sklep Sveta (SZVP) 2019/97 z dne 21. januarja 2019 v podporo Konvenciji o biološkem in toksičnem orožju v okviru strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 19, 22.1.2019, str. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/97/oj.

([6]) Sklep Sveta (SZVP) 2024/349 z dne 16. januarja 2024 v podporo Konvenciji o prepovedi biološkega in toksičnega orožja (UL L, 2024/349, 17.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/349/oj).

([7]) Sklep Sveta (SZVP) 2025/494 z dne 11. marca 2025 v podporo Konvenciji o biološkem in toksičnem orožju, njenemu programu za obdobje med zasedanji ter pripravam na njeno deseto pregledno konferenco (UL L, 2025/494, 12.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/494/oj).

(5) Mehanizem generalnega sekretarja Združenih narodov (ZN) za preiskovanje domnevne uporabe kemičnega in biološkega orožja (v nadaljnjem besedilu: UNSGM) se nanaša na pooblastilo, ki ga je generalni sekretar ZN prejel z Resolucijo Generalne skupščine ZN A/RES/42/37C. To pooblastilo za vodenje preiskave v odziv na poročila, ki jih lahko katera koli država članica ZN predloži generalnemu sekretarju ZN, da bi ugotovil dejstva v zvezi z obtožbo o uporabi takega orožja, je bilo potrjeno z Resolucijo Varnostnega sveta ZN 620(1988).

(6) Generalni sekretar ZN je v agendi za razoroževanje z naslovom „Varovanje naše skupne prihodnosti“, ki je bila predstavljena 24. maja 2018, opozoril, da se v BTWC ne predvideva enoten stalni organ, ki bi bil odgovoren za izvajanje preiskav, da bi ugotovili, ali je bilo biološko orožje uporabljeno v nasprotju z BTWC. Zato agenda za razoroževanje vzpostavlja ukrepe, katerih namen je prispevati k razvoju okvira, ki bo zagotavljal usklajen mednarodni odziv na uporabo biološkega orožja, in vzpostaviti ključno stalno zmogljivost usklajevanja za vodenje neodvisnih preiskav domnevne uporabe biološkega orožja.

(7) Glede na navedeno in v okviru strategije EU je Svet sprejel tudi Sklep (SZVP) 2020/732 ([8]) v podporo UNSGM, da bi se okrepila večstranska zmogljivost za preiskovanje domnevne uporabe biološkega orožja –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Unija v okviru izvajanja strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje, globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije ter strateškega kompasa za varnost in obrambo z operativnimi ukrepi v podporo krepitvi mehanizma generalnega sekretarja Združenih narodov za preiskovanje domnevne uporabe kemičnega in biološkega orožja (UNSGM) nadalje podpira dejavnosti Urada Združenih narodov za razorožitev (UN-ODA).

2. Ta sklep temelji na naslednjih načelih:

(a) opiranje na spoznanja in izkušnje, pridobljene s sklepi 2012/421/SZVP, (SZVP) 2016/51 in (SZVP) 2020/732, ter njihovo vključevanje;

(b) čim večje dopolnjevanje in sinergije med programi in projekti UN-ODA, ki jih podpira Unija, vključno s tistimi, ki so povezani s Konvencijo o prepovedi biološkega in toksičnega orožja (BTWC) ter Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1540 (2004);

(c) dajanje prednosti izvajanju ključnih elementov stalnih pripravljalnih ukrepov, ki so bistveni za ohranjanje in krepitev operativne pripravljenosti in učinkovitega delovanja UNSGM;

(d) zagotavljanje smiselnega in trajnega sodelovanja kvalificiranih strokovnjakov, strokovnih svetovalcev in analitičnih laboratorijev s svetovnega juga v vseh ustreznih pobudah in dejavnostih;

(e) krepitev strateških partnerstev z ustreznimi nacionalnimi institucijami in mednarodnimi organizacijami za utrditev skladnosti, usklajevanja in skupnih zmogljivosti.

([8]) Sklep Sveta (SZVP) 2020/732 z dne 2. junija 2020 v podporo mehanizmu generalnega sekretarja ZN za preiskovanje domnevne uporabe kemičnega in biološkega ali toksičnega orožja (UL L 172 I, 3.6.2020, str. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/732/oj).

3. Splošni cilj ukrepov iz odstavka 1 je okrepiti svetovne zmogljivosti za preiskovanje domnevne uporabe biološkega in toksičnega orožja z izboljšanjem operativne pripravljenosti UNSGM, s čimer bi prispevali k učinkovitejši mednarodni strukturi, ki bi lahko odvračala od uporabe biološkega orožja in se odzivala na morebitne kršitve Ženevskega protokola iz leta 1925.

4. Specifični cilji ukrepov iz odstavka 1 so:

(a) krepitev strokovnih kompetenc in interoperabilnosti za učinkovite preiskave;

(b) uskladitev dogovorov o potrjevanju in sodelovanju z UNSGM za analitične laboratorije;

(c) krepitev logistične podpore in podpore v obliki opreme za preiskave in usposabljanje;

(d) krepitev skupnega ukrepanja s strateškim ozaveščanjem in usklajevanjem.

5. Ukrepi iz odstavka 1 so podrobno opisani v Prilogi.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik).

2. Tehnična izvedba ukrepov iz člena 1(1) se zaupa UN-ODA. Slednji to nalogo opravlja pod pristojnostjo visokega predstavnika, ki v ta namen sklene potrebne dogovore z UNODA.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje ukrepov iz člena 1(1) je 800 000 EUR.

2. Odhodki, financirani z referenčnim zneskom iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov iz odstavka 2. V ta namen z UN-ODA sklene sporazum o financiranju. V sporazumu o financiranju se določi, da UN-ODA zagotovi prepoznavnost prispevka Unije, ustrezno njegovi višini.

4. Komisija si prizadeva sporazum o financiranju iz odstavka 3 skleniti v čim krajšem času po začetku veljavnosti tega sklepa. Komisija o morebitnih težavah pri tem postopku ter o datumu sklenitve sporazuma o financiranju obvesti Svet.

Člen 4

Visoki predstavnik poroča Svetu o izvajanju tega sklepa na podlagi rednih poročil, ki jih pripravi UN-ODA. Ta poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga izvede Svet. Komisija zagotovi informacije o finančnih vidikih ukrepov iz člena 1(1). UN-ODA Svetu poroča vsakih šest mesecev.

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po dnevu sklenitve sporazuma o financiranju iz člena 3(3) oziroma šest mesecev po dnevu sprejetja, če sporazum o financiranju v tem času ni sklenjen.

V Bruslju, 28. septembra 2026

Za Svet

predsednica

K. KALLAS

PRILOGA

PROJEKTNI DOKUMENT

Prispevek Evropske unije v podporo krepitvi mehanizma generalnega sekretarja Združenih narodov za preiskovanje domnevne uporabe kemičnega in biološkega orožja (UNSGM)

I. OZADJE

Naloga mehanizma generalnega sekretarja Združenih narodov za preiskovanje domnevne uporabe kemičnega in biološkega orožja (UNSGM), vzpostavljen na podlagi Resolucije Generalne skupščine A/42/37 C (1987), je takojšnja preiskava domnev o morebitni uporabi kemičnega, bakteriološkega (biološkega) in toksičnega orožja v odziv na poročila, ki jih predloži katera koli država članica, kadar bi take domneve lahko pomenile kršitev Ženevskega protokola iz leta 1925 ali drugih ustreznih pravil mednarodnega običajnega prava. Ta naloga je bila ponovno potrjena z Resolucijo Varnostnega sveta 620 (1988). UNSGM ostaja edini neodvisni, znanstveno utemeljen mednarodni mehanizem za preiskovanje domnevne uporabe biološkega in toksičnega orožja.

UNSGM sestavljajo kvalificirani strokovnjaki, strokovni svetovalci in analitični laboratoriji, ki jih imenujejo države članice in ki so lahko na hitro pozvani, da podprejo preiskavo ZN o domnevni uporabi biološkega orožja. Te komponente se vzajemno krepijo ter imajo podporo držav članic in ustreznih mednarodnih organizacij. Ta integrirana, večkomponentna struktura generalnemu sekretarju zagotavlja sredstva za hitro napotitev misije, ki je sposobna izvesti temeljite in objektivne preiskave v skladu s smernicami in postopki UNSGM, kot je bilo potrjeno z Resolucijo Generalne skupščine A/RES/45/57 C (1990).

Urad Združenih narodov za razorožitev (UNODA) je skrbnik UNSGM in ima osrednjo vlogo pri ohranjanju stalnih pripravljalnih ukrepov, opredeljenih v smernicah in postopkih. V to je vključeno upravljanje seznama kvalificiranih strokovnjakov, strokovnih svetovalcev in analitičnih laboratorijev, omogočanje usposabljanja in vaj na področju pripravljenosti ob usklajevanju z državami članicami in mednarodnimi organizacijami ter krepitev upravnih, logističnih in operativnih ureditev, potrebnih za hitro napotitev, s čimer se zagotovi skladnost med vsemi komponentami UNSGM.

Z začetkom veljavnosti Konvencije o kemičnem orožju (CWC) leta 1997 je Organizacija za prepoved kemičnega orožja (OPCW) prevzela odgovornost za preiskovanje uporabe kemičnega orožja, razen v primerih, ki vključujejo države, ki niso pogodbenice CWC. Zato je prednostna naloga v okviru stalnih pripravljalnih ukrepov UNSGM pripravljenost na preiskave v zvezi z biološkim in toksičnim orožjem.

UNSGM ima ključno vlogo pri spoštovanju in krepitvi svetovnih standardov proti uporabi biološkega orožja, ohranjanje operativne pripravljenosti tega mehanizma pa je bistveno ne le za omogočanje hitrih in verodostojnih preiskav v primeru domnev o uporabi biološkega orožja, temveč tudi za odvračanje od njegove uporabe.

II. SPLOŠNI OKVIR

Strategija EU proti širjenju orožja za množično uničevanje iz leta 2003 je v celoti usklajena s cilji UNSGM, saj poudarja pomen krepitve obstoječih mehanizmov za preverjanje, ki so potrebni za učinkovito odkrivanje kršitev in odvračanje od neskladnosti. Zato je EU zagotovila znatno podporo UNSGM, tudi s projekti, financiranimi na podlagi sklepov 2012/421/SZVP, (SZVP) 2016/51 in (SZVP) 2020/732. Na podlagi tega je cilj projekta dodatno utrditi in izboljšati rezultate, dosežene s pomočjo, ki jo je EU zagotovila pred tem.

Izvajanje tega projekta bo temeljilo na naslednjih načelih:

(a) opiranje na spoznanja in izkušnje, pridobljene s sklepi 2012/421/SZVP, (SZVP) 2016/51 in (SZVP) 2020/732, ter njihova integracija;

(b) čim večje dopolnjevanje in sinergije med programi in projekti UN-ODA, ki jih podpira Unija, vključno s tistimi, ki so povezani s Konvencijo o prepovedi biološkega in toksičnega orožja (BTWC) ter Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1540(2004);

(c) dajanje prednosti izvajanju ključnih elementov stalnih pripravljalnih ukrepov, ki so bistveni za ohranjanje in krepitev operativne pripravljenosti in učinkovitega delovanja UNSGM;

(d) zagotavljanje smiselnega in trajnega sodelovanja kvalificiranih strokovnjakov, strokovnih svetovalcev in analitičnih laboratorijev s svetovnega juga v vseh ustreznih pobudah in dejavnostih;

(e) krepitev strateških partnerstev z ustreznimi nacionalnimi institucijami in mednarodnimi organizacijami za utrditev skladnosti, usklajevanja in skupnih zmogljivosti.

III. CILJ IN REZULTATI

Splošni cilj/učinek

Splošni cilj projekta je okrepiti svetovne zmogljivosti za preiskovanje domnevne uporabe biološkega in toksičnega orožja z izboljšanjem operativne pripravljenosti UNSGM, s čimer bi prispevali k učinkovitejši mednarodni strukturi, ki bi lahko odvračala od uporabe biološkega orožja in se odzivala na morebitne kršitve Ženevskega protokola iz leta 1925.

Pričakovani rezultati

Kot mehanizem, sestavljen iz več medsebojno odvisnih komponent, je učinkovitost UNSGM odvisna od nadaljnje krepitve teh elementov in njihove zmožnosti, da delujejo usklajeno kot enotna preiskovalna struktura. Cilj projekta je, da se s krepitvijo teh ključnih komponent in povezav med njimi zagotovi skladen, dobro integriran in operativno trden UNSGM, ki bo po potrebi sposoben izvajati celovite in znanstveno utemeljene preiskave.

Pričakovani rezultati tega projekta so naslednji:

1. kompetence in interoperabilnost kvalificiranih strokovnjakov so okrepljene in testirane, da bi se podprlo izvajanje temeljitih in učinkovitih preiskav;

2. analitični laboratoriji razvijajo in dosledno uporabljajo usklajene modalitete potrjevanja za ocenjevanje usposobljenosti laboratorijev ter modalitete sodelovanja med laboratoriji in UNSGM;

3. izboljšan je dostop do opreme in materiala za usposabljanje in preiskave ter njihovo razporejanje in ravnanje z njima;

4. sodelovanje z deležniki je okrepljeno s strateškim ozaveščanjem, partnerstvi in usklajevanjem.

IV. PROJEKTI, REZULTATI IN DEJAVNOSTI

1. **Krepitev strokovnih kompetenc in interoperabilnosti za učinkovite preiskave**

1.1 Namen

Kvalificirani strokovnjaki preiskujejo domnevno uporabo biološkega ali toksičnega orožja v skladu s smernicami in postopki. Pri napotitvi se od njih pričakuje, da bodo med seboj sodelovali in uporabljali metode in postopke, specifične za UNSGM, da se zagotovi nepristranskost in verodostojnost preiskovanja, vključno z zbiranjem vzorcev, informacij in drugih materialnih dokazov, razgovori s pričami ter sodelovanjem z ustreznimi organi in deležniki.

Kvalificirani strokovnjaki so imenovani na seznam UNSGM v skladu s specializacijami, opredeljenimi v smernicah in postopkih, ki zajemajo področja, kot so medicina, veterinarska medicina, zdravje rastlin, mikrobiologija, kemija, toksikologija in epidemiologija. Ta področja odražajo tehnično širino, potrebno za preiskovanje domnevne uporabe biološkega ali toksičnega orožja. Ker prihajajo strokovnjaki iz različnih nacionalnih sistemov, se lahko njihove ravni pripravljenosti in interoperabilnosti razlikujejo zaradi različnih nacionalnih standardov, postopkov ter izkušenj z mednarodnimi preiskavami in posebnimi metodami UNSGM.

Da bi se te razlike odpravile in bi se zagotovilo usklajeno delovanje skupin v zapletenih okoljih, UN-ODA izvaja koncept postopnega usposabljanja na področju pripravljenosti, katerega cilj je uskladitev strokovnega znanja, standardizacija temeljnih kompetenc in oblikovanje skupnih izhodišč za vse strokovnjake, ki so lahko napoteni. Koncept usposabljanja izvaja UN-ODA v partnerstvu z državami članicami ZN, subjekti ZN in mednarodnimi organizacijami ter specializiranimi nevladnimi institucijami.

1.2 Opis

Koncept usposabljanja na področju pripravljenosti je sestavljen iz več stopenj:

Stopnja 1 – osnovno usposabljanje: osnovni tečaj, ki predstavi naloge UNSGM, načine delovanja in tehnične zahteve. Udeleženci se seznanijo z globalnim okvirom o prepovedi biološkega orožja, strukturo in funkcijami UNSGM ter koraki za začetek preiskovanja. Praktični moduli zajemajo načrtovanje misij in poročanje o njih, zbiranje vzorcev in dokazov ter ravnanje z njimi, odkrivanje in analizo na kraju samem ter oceno tveganja in osebno varnost.

Stopnja 2 – usposabljanje za pridobitev spretnosti: specializirani tečaji, prilagojeni vlogam in tehničnim področjem strokovnjakov. Med sedanjimi moduli so:

— Dekontaminacija

— Obravnava mesta biološkega zločina

— Preiskovalni razgovor

— Vzorčenje in prevoz nalezljivih in strupenih snovi

— Varni in varnostni pristopi na terenu (SSAFE)

Višja stopnja 2 – simulacijske vaje: vaje na podlagi scenarijev, ki strokovnjakom omogočajo uporabo tehničnih in operativnih spretnosti v realističnih preiskovalnih okvirih. Te vaje pripravljajo udeležence na obsežne vaje na tretji stopnji in pomagajo oceniti njihovo sposobnost delovanja v raznolikih in zahtevnih pogojih.

Stopnja 3 – celovita terenska vaja (zaključna vaja): celovita simulacija celotnega življenjskega cikla preiskave za oceno kolektivne pripravljenosti in operativne skladnosti mehanizma.

V okviru projekta bosta izvedena dva tečaja usposabljanja na stopnji 2 in simulacijske vaje za skupno 32 kvalificiranih strokovnjakov.

1.3 Rezultati

Projekt bo prispeval k razpoložljivosti kvalificiranih strokovnjakov, usposobljenih v okviru koncepta večstopenjskega usposabljanja na področju pripravljenosti. To bo zagotovilo, da bodo preiskovalne skupine sestavljene iz strokovnjakov, ki imajo usklajeno tehnično izhodišče, upoštevajo skupne operativne standarde ter jasno razumejo svojo vlogo in odgovornosti, kar bo generalnemu sekretarju omogočilo, da napoti večdisciplinarne skupine, ki so sposobne izvajati temeljite preiskave.

2. **Uskladitev modalitet potrjevanja in sodelovanja za analitične laboratorije**

2.1 Namen

Od analitičnih laboratorijev, imenovanih na seznam UNSGM, se lahko zahteva, da celovito izvedejo znanstveno analizo vzorcev, ki jih med preiskavo zberejo kvalificirani strokovnjaki, pri čemer se uporabijo potrjene metode ter stroge zahteve glede verige nadzora in zagotavljanja kakovosti. Zato morajo izpolnjevati zahteve za potrjevanje in oceno učinkovitosti, določene v smernicah in postopkih, vključno z medlaboratorijskimi primerjavami, namenjenimi dokazovanju veljavnosti in točnosti njihovih analitskih metod. Namen teh študij je oceniti usposobljenost posameznih laboratorijev ter določiti skupno raven pripravljenosti in sposobnosti za odkrivanje in prepoznavanje celotnega spektra bioloških agensov in toksinov, ki se lahko pojavijo med preiskavo. Poleg tega morajo države članice, v katerih so analitični laboratoriji, zagotoviti nemoten in neoviran prenos vzorcev in drugih dokazov, vključno s takojšnjo in odločno odpravo nadzora za materiale prek nacionalnih organov, carinskih organov in karantenskih služb.

Več držav članic je podprlo medlaboratorijske študije in z njimi povezane dejavnosti. UN-ODA je v odziv na to sodeloval s temi državami, da bi zagotovil uravnoteženo regionalno udeležbo, tudi s subvencioniranjem sodelovanja analitičnih laboratorijev pri zadevnih letnih vajah in platformah.

Vendar so bile take medlaboratorijske pobude z nekaj izjemami večinoma izvedene ad hoc. Poleg tega so potrebne jasne in usklajene modalitete delovanja med UN-ODA in imenovanimi analitičnimi laboratoriji za upravljanje interakcije, sodelovanja ter varnega in neoviranega prenosa vzorcev in dokazov za preiskave in vaje na področju pripravljenosti.

Projekt si zato prizadeva odpraviti te vrzeli s krepitvijo usklajevanja s ponudniki pomoči, racionalizacijo laboratorijskih dejavnosti in njihovim sistematičnim vključevanjem v širša prizadevanja UNSGM za pripravljenost.

2.2 Opis

UN-ODA se bo predhodno posvetoval z analitičnimi laboratoriji, strokovnimi svetovalci, državami članicami in ustreznimi partnerskimi institucijami. Ta posvetovanja bodo podlaga za razvoj in izboljšanje osnutkov modalitet in postopkov za potrjevanje laboratorijev ter za interakcijo med UNSGM in analitičnimi laboratoriji.

Da bi razvili usklajene modalitete potrjevanja, vključno z medlaboratorijskimi primerjavami, zunanjim zagotavljanjem kakovosti in preskušanjem usposobljenosti, bodo v predhodnih posvetovanjih evidentirane obstoječe prakse potrjevanja in preučene izvedljive poti do koherentnih pristopov k načrtovanju, izvajanju in pregledu potrjevanja.

V zvezi z razvojem postopkov strukturirane interakcije bodo v posvetovanjih preučene obstoječe prakse sodelovanja in izmenjave informacij, prostovoljne smernice, ki jih zagotavljajo države članice, ter operativne omejitve, ki vplivajo na varen prenos vzorcev in dokazov. Ta posvetovanja bodo podlaga za pripravo strukturiranih dogovorov ter postopkov prenosa vzorcev, ravnanja z njimi in njihovega odstranjevanja.

UN-ODA bo prav tako izkoristil svetovalno vlogo strokovnih svetovalcev, da na seznamu UNSGM izberejo posameznike, ki imajo tehnične profile, potrebne za podporo ukrepom za pripravljenost laboratorijev in zagotavljanje specializiranega doprinosa v celotnem procesu. Vsa posvetovanja bodo potekala virtualno, razen enega sestanka, ki bo potekal v živo.

Glede na to, da je za pomoč pri izvedbi te naloge potrebo visoko specializirano tehnično strokovno znanje, **bo UN-ODA za največ pet (5) mesecev uporabljal storitve zunanjega svetovalca**. Svetovalec bo pomagal pri načrtovanju in izvajanju posvetovanj; izvajal pregled in evidentiranje obstoječih praks potrjevanja laboratorijev, preskušanja usposobljenosti in zagotavljanja kakovosti; analiziral informacije, zbrane s posvetovanji in teoretičnimi raziskavami ter zagotavljal tehnične nasvete za razvoj osnutkov modalitet in postopkov za potrjevanje laboratorijev in za interakcijo med UNSGM in analitičnimi laboratoriji. Svetovalec bo pomagal tudi pri pripravi referenčnih dokumentov in poročil o sestankih ter pri pripravi in izpopolnitvi priporočil, smernic in postopkovnih ureditev v zvezi s pripravljenostjo laboratorijev, prenosom vzorcev, ravnanjem z njimi in njihovim odstranjevanjem ter drugimi povezanimi rezultati v okviru te naloge.

Poleg tega bo UN-ODA še naprej spodbujal in zagotavljal široko in geografsko uravnoteženo sodelovanje v medlaboratorijskih preiskavah in na medlaboratorijskih platformah, ki jih ponujajo države članice, pri čemer bo med drugim analitičnim laboratorijem **ponudil največ osem (8) subvencioniranih mest za lažje** sodelovanje na letnih delavnicah in v povezanih dejavnostih.

2.3 Rezultati

Projekt bo s sprožitvijo razvoja koherentnih modalitet za načrtovanje, izvajanje in pregledovanje potrjevanja analitičnih laboratorijev ter strukturiranih dogovorov za interakcijo in sodelovanje laboratorijev prispeval h krepitvi sposobnosti UN-ODA za preverjanje in ugotavljanje zanesljivosti, točnosti in operativne pripravljenosti imenovanih laboratorijev. Obenem bodo te modalitete z večjo jasnostjo, koherentnostjo in predvidljivostjo v pomoč laboratorijem pri izpolnjevanju nalog, ki so jim dodeljene v skladu s smernicami in postopki UNSGM. Projekt bo podpiral tudi nadaljnje sodelovanje analitičnih laboratorijev iz premalo zastopanih regij v povezanih pobudah, ki jih vodijo države članice.

3. **Krepitev logistične podpore in podpore v obliki opreme za preiskave in usposabljanje**

3.1 Namen

Oprema in material so bistveni elementi preiskav UNSGM in njegovih dejavnosti pripravljenosti, saj omogočajo varno in učinkovito delovanje misij v skladu z veljavnimi znanstvenimi in operativnimi standardi. Glede na to, da se preiskovalne zahteve od misije do misije razlikujejo, morajo imeti ekipe pravočasen dostop do prožnega in celovitega nabora opreme, potrošnega materiala in osebne zaščitne opreme, ki jih je mogoče hitro razporediti v različnih operativnih okoljih.

V skladu s smernicami in postopki UNSGM je odgovornost generalnega sekretarja, da poskrbi, da skupni nabor opreme, ki jo v naravi zagotovijo države članice, ponuja zadostno podporo vsaki preiskavi, in da najde alternativne rešitve, kjer obstajajo vrzeli. Vendar UNSGM trenutno nima konsolidiranega operativnega okvira, vključno s povezanimi standardiziranimi postopki, potekom dela in tehničnimi specifikacijami, ki bi določal, kako se oprema – ne glede na to, ali jo v naravi zagotovijo države članice ali jo nabavi UN-ODA – nabavlja, preverja, shranjuje, vzdržuje in razporeja. Neobstoj takega okvira je skupaj s pomanjkanjem bistvenih zalog vplival tudi na usposabljanje in vaje na področju pripravljenosti, ki so bile doslej odvisne od materiala, ki so ga partnerji na področju usposabljanja dali na voljo priložnostno.

UNODA je v okviru prejšnjih projektov začel posvetovanja in sodelovanje s partnerji na področju usposabljanja, mednarodnimi organizacijami in notranjimi subjekti ZN, da bi pregledal zbirni seznam opreme in materiala ter okvirno evidentiral, kako se nabavljata in kako se z njima ravna. To začetno delo bo podlaga za projekt, s katerim se bo začelo oblikovanje celovitega operativnega okvira, ki bo urejal nabavo tako prispevkov v naravi kot opreme in materiala, zagotovljenih s strani ZN, ter ravnanje z njimi.

3.2 Opis

UN-ODA se bo še naprej posvetoval s strokovnimi svetovalci, notranjo projektno skupino ZN za UNSGM, ustreznimi subjekti ZN za logistiko in javna naročila, ustreznimi mednarodnimi organizacijami in partnerji na področju usposabljanja, da bi oblikoval predhodni okvir za usmerjanje nabave in razporejanja opreme in materiala, vključno z blagom, ki ga države članice ponujajo v naravi, ter ravnanja z njimi. Tema teh posvetovanj bodo praktični postopki za registracijo in preverjanje prispevkov v naravi, upravljanje shranjevanja in vzdrževanja, določitev tehničnih specifikacij ter opredelitev modalitet za mobilizacijo, razporejanje in repatriacijo opreme ter s tem povezanih vlog, odgovornosti in delovnih postopkov. Ta posvetovanja bodo potekala virtualno in po potrebi ob robu ustreznih mednarodnih forumov.

UN-ODA bo evidentiral tudi zmogljivosti, ki so na voljo prek subjektov ZN, odgovornih za operativno in logistično podporo, ter partnerskih mednarodnih organizacij, ki so izrazile pripravljenost za zagotavljanje svetovalne in operativne podpore prek svojih globalnih logističnih centrov.

Glede na to, da je za izvedbo te naloge potrebno visoko specializirano tehnično strokovno znanje, **bo UN-ODA za največ štiri (4) mesece uporabljal storitve zunanjega svetovalca**. Svetovalec bo pomagal pri načrtovanju in izvajanju posvetovanj, pregledal in evidentiral operativne in logistične zmogljivosti ter pomagal pri oblikovanju in izpopolnitvi okvira, ki ureja registracijo, preverjanje, shranjevanje, vzdrževanje, mobilizacijo, razporejanje in repatriacijo opreme in materiala, vključno s prispevki držav članic v naravi.

3.3 Rezultati

Projekt bo prispeval k razvoju operativnega okvira, potrebnega za krepitev sposobnosti UNSGM, da sprejema, nabavlja in razporeja opremo in material za preiskave in dejavnosti pripravljenosti ter ustrezno ravna z njima.

4. **Krepitev skupnega ukrepanja s strateškim ozaveščanjem in usklajevanjem**

4.1 Namen

V smernicah in postopkih UNSGM je identificirana vrsta deležnikov, ki sodelujejo pri izvajanju stalnih pripravljalnih ukrepov in preiskovalnih misij. Med njimi so države članice, ki imenujejo strokovnjake in analitične laboratorije ter zagotavljajo tehnično in operativno podporo, strokovni svetovalci, ki generalnemu sekretarju zagotavljajo tehnično in svetovalno podporo, ter mednarodne organizacije, ki v okviru svojih mandatov prispevajo specializirano strokovno znanje in operativno pomoč.

V zadnjih letih se je s stalnimi prizadevanji UN-ODA za ozaveščanje okrepila zastopanost svetovnega juga v UNSGM, zlasti Afrike, Latinske Amerike in Karibov ter azijsko-pacifiške regije. Posledično se je znatno povečala zastopanost teh regij na seznamu UNSGM, s čimer se je izboljšala geografska uravnoteženost in povečala raznolikost strokovnega znanja.

UN-ODA je razširil sodelovanje z vladnimi in nevladnimi subjekti, da bi podprl trajno krepitev vseh vidikov stalnih pripravljalnih ukrepov, pri čemer se je oprl na raznoliko znanje in izkušnje, da bi identificiral nove izzive in dobre prakse, pomembne za UNSGM.

Krepitev sodelovanja s temi deležniki in med njimi ostaja bistvenega pomena, da bi v celoti izkoristili razpoložljivo strokovno znanje in vire, zagotovili usklajeno in komplementarno ukrepanje ter uporabili znanje in zmogljivosti iz vseh regij.

4.2 Opis

UN-ODA bo izkoristil večstranske forume in ustrezne konference za vključitev širokega kroga deležnikov in organizacijo spremljevalnih dogodkov, kjer je to izvedljivo. Ti forumi bodo zajemali srečanja držav pogodbenic Konvencije o biološkem orožju, srečanja delovne skupine globalnega partnerstva proti širjenju orožja in sredstev za množično uničevanje ter podobne platforme.

UN-ODA si bo stiki, vzpostavljenimi na ta način, prizadeval za promocijo UNSGM v regijah, ki so premalo zastopane na seznamu, za mobilizacijo podpore držav članic in partnerskih subjektov ter za to, da bo taka podpora koordinirana, racionalizirana in usklajena z opredeljenimi prednostnimi nalogami, da bi tako optimizirali rabo virov, povečali trajnostnost in okrepili partnerstva v skladnem okviru.

4.3 Rezultati

Projekt naj bi okrepil tehnično in operativno podporo UNSGM z razširitvijo regionalne zastopanosti, povečanjem raznolikosti strokovnega znanja v mehanizmu ter dejavnim izboljšanjem usklajevanja in sodelovanja z deležniki in med njimi.

V. OSEBJE

Za izvajanje projekta bo UN-ODA potreboval stalno in namensko osebje, da se zagotovi pravočasno, učinkovito in visokokakovostno izvajanje vseh dejavnosti. Podporno skupino UNSGM trenutno sestavljajo tri zunajproračunska delovna mesta za določen čas s sedežem v New Yorku: en višji uradnik za politične zadeve (P-5), en uradnik za politične zadeve (P-3) in en asistent v okviru programa (G-6). Ta delovna mesta se trenutno financirajo s prostovoljnimi prispevki držav članic do konca leta 2027. Ekipo dopolnjuje eno redno delovno mesto, financirano iz proračuna, ki je delno namenjeno za opravljanje funkcij, povezanih z UNSGM.

UN-ODA se zaveda, da je treba glede na širok obseg predlaganega projekta in širše zahteve UNSGM v zvezi z operativno pripravljenostjo povečati sedanje število zaposlenih. Kljub temu je v predlogu predvidena ohranitev dveh od treh že obstoječih zunajproračunskih delovnih mest v celotnem projektnem obdobju, pri čemer EU 12 mesecev, tj. od januarja do decembra 2028, prispeva k stroškom za osebje. Gre za delovno mesto uradnika za politične zadeve (P-3) in delovno mesto asistent v okviru programa (G-6).

Da bi UN-ODA zagotovil dostop do visoko specializiranega tehničnega strokovnega znanja, potrebnega za učinkovito izvajanje projektnih komponent, bo za pomembne specifične naloge v omejenem časovnem obdobju po potrebi angažiral zunanje svetovalce.

VI. POROČANJE

UN-ODA bo predložil letna poročila o napredku pri izvajanju projekta.

VII. TRAJANJE

Projekt naj bi se predvidoma izvajal skupno 36 mesecev.

VIII. PREPOZNAVNOST

UN-ODA bo sprejel vse ustrezne ukrepe za obveščanje javnosti o tem, da projekt financira EU. Vsi ukrepi za prepoznavnost se bodo izvajali v skladu s *Priročnikom o komunikaciji in prepoznavnosti v okviru zunanjega delovanja Evropske unije*, da se zagotovita točna predstavitev podpore Unije in popolna skladnost z zahtevami glede znamčenja, uporabe emblema in izjave o financiranju.

Prispevek EU bo jasno poudarjen v vseh ustreznih publikacijah, predstavitvah in izdelkih za obveščanje javnosti, pripravljenih v okviru projekta. UN-ODA bo prepoznavnost EU vključil tudi v svoje širše komunikacijske kanale. Gre predvsem za to, da se proaktivno opozori na podporo EU v uradnih izjavah, delovnih dokumentih in javnih komentarjih, podanih med dejavnostmi, povezanimi s projekti. Podpora EU bo poleg tega omenjena v polletnem glasilu UNSGM, na spletnem mestu UN-ODA in na njegovih platformah družbenih medijev, tako da bodo deležniki in širša javnost dosledno obveščeni o vlogi Unije pri krepitvi UNSGM.

IX. UPRAVIČENCI

Glavni upravičenec projekta je UNSGM, ki bo pridobil večjo operativno pripravljenost in okrepljene zmogljivosti v svojih ključnih komponentah, vključno s kvalificiranimi strokovnjaki, strokovnimi svetovalci in analitičnimi laboratoriji. Znatne koristi imajo tudi države članice ZN, saj projekt podpira njihovo zmožnost, da učinkovito prispevajo k UNSGM, in sicer z imenovanjem strokovnjakov in laboratorijev ter z drugimi prispevki v naravi, in zagotavlja, da so ti prispevki vključeni v usklajeno globalno preiskovalno strukturo. S tem projekt krepi UNSGM kot celoto in države članice, ki se zanašajo na njegovo učinkovito delovanje in k njemu dejavno prispevajo.